

MTÜ Eesti Ellujäämisselts

www.loodusmatk.ee

KUIDAS LOODUSES HAKKAMA SAADA? SEIKLUSLIK JA MÄNGULINE “ELLUJÄÄMISKURSUS” LOODUSES

Eesmärk

Õpetada osalejat nägema looduskeskkonda kui tervikut. Tervikpildi mõistmisel tekib noorel huvi ka erinevate „loodus-puzzle“ tükide õppimiseks. Arendada noores läbi käeliste tegevuste, enesedistsipliini ja loodumängude eelkõige loovat mõtlemist ja teistega arvestamist. Õpetada oskusi raskemates ja ootamatutes situatsioonides looduses hakkama saamiseks.

Sihtgrupp (kooliastmed)

Valides tegevuste loetelust vastavate kooliastmete õppekavadega kõige paremini haakuvad teemad, saab programmi kohandada sobivaks kõikidele kooliastmetele, kõikidele klassidele, vastavalt Põhikooli riiklikus õppekavas toodud õppesisule:

I kooliaste 2.2.2 p 1, p 5, p 10

II kooliaste 2.3.2 p 4, p 6, p 12, p 17

III kooliaste 4.2.2 p 1 ja p 10, 6.2.2 p 3

Seos õppekavaga

Ainevaldkond “Loodusained” - toetab nõuet praktiliste tööde lülitamisest õppekavasse kogemuste ja oskuste omandamiseks, samuti otsuste tegemise oskuste arendamist. Toetab aktiivsete õppemeetodite

kasutamist ning lõimimist nii loodusvaldkonnas kui õppekava üldosaga.

Toetab loodusainete õppekava läbivaid teemasid:

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine - kujundab õpilasetel teadmist loodusvaldkonna teadmistest kui alusest paljude igapäevaprobleemide lahendamisele ning tutvustab teadmiste rakenduslikku tähtsust meie

elus. Õppeülesannete valik toetab õpioskuste, suhtlemisoskuste, koostöö- ja otsustamisoskuste ning teabega ümberkäimise oskuste arengut .

Keskkond ja jätkusuutlik areng – aitab kaasa sotsiaalselt aktiivse, vastutustundliku ja keskkonnateadliku inimese kujundamisele, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustab jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Tervis ja ohutus - aitab mõista tervislike eluviiside jälgimise vajalikkust ning aitab kujuneda õpilasel tervislikke eluviise väärtustavaks isiksuseks, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava ja turvalise keskkonna kujundamisele.

Toetab taotletavad pädevusi (Põhikooli riiklik õppekava):

I kooliaste

- Tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu ning kasutab julgelt loovust ja fantaasiat
- Mõistab, et inimene on osa loodusest ning inimeste elu sõltub loodusest; suhtub loodusesse säästvalt
- Märkab looduse ilu ja erilisust ning väärtustab oma kodukoha elurikkust ja maastikulist mitmekesisust
- Hoolib elusolenditest ja nende vajadustest

MTÜ Eesti Ellujäämisselts

www.loodusmatk.ee

- Liigub looduses turvaliselt, kahjustamata loodusväärtusi ja iseennast

II kooliaste

- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;

- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;

III kooliaste

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- on teadmishimuline, oskab õppida ja iseseisvalt töötada;
- juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Läbiviimiseks sobiv aeg

Programmi saab läbi viia kõigil neljal aastaajal.

Programmi kestvus

3-5 tundi, mille jooksul käsitletakse 3-4 teemat (vt alalõik märksõnad ja tegevuste kirjeldus) nii teoorias kui praktikas.

* Kokkuleppel on võimalik programmi pikendada, lisades teemasid. Võimalik läbi viia ka mitmepäevase looduslaagri vormis.

Päevakava

* Täpne ajakava lepitakse kokku tellijaga.

Väljasõit kooli juurest

Saabumine sihtkohta. Programmi üldine tutvustus.

Programmi läbiviimine

Kokkuvõtted, tagasiside. Lõke. Kerge eine.

Tagasisõit kooli juurde

Programmi toimumise koht

Siksali, Voki küla, Vastseliina vald, Võrumaa (18 km Võrust, 42 km Põlvast)

* Programmi saab läbi viia ka teistes kohtades vastavalt tellija (kooli) soovile ning täpne toimumise

koht lepitakse eelnevalt kokku. Oleks soovitatav, kui ühe sõiduotsa transpordile ei kulu üle 40 min.

Märksõnad, tegevuste kirjeldus

Vastavalt kooliastmele lepitakse kokku 3-4 teemat, mida programmi raames käsitletakse:

1. Seiklusmängu käigus erinevate lõkke süütamise viiside õppimine
2. Metsa all vedeleva prahi oskuslik kasutamine - kilekotist nõõri tegemine, küünlast ja tühjast õllepurgist taskulambi tegemine, veepuhastusfiltri tegemine.
3. Laagrikohta valimine, lõkkeaseme ettevalmistamine, lõkke kustutamine.
4. Laagriplatsi ettevalmistamine väliõõbimiseks, onnide ja magamisasemete tegemine

MTÜ Eesti Ellujäämisselts

www.loodusmatk.ee

5. Pimedas lõkke süütamise tehnika õppimine, õhtusöögi ja õhtuoote valmistamine.

6. Õpe pimedas metsas, maastikul liikumisel.

7. Erinevate otsimismeetodite õppimine (metsa eksimisel)

8. Kerge kaardi- ja kompassiõpe, maastikukaardi koostamine

9. Inimtegevuse jälgede kaotamine looduses – laagri peatuskoht, lõkkease, autojäljed.

10. Inimese keha reaktsioonid, füsioloogia ja psüühikas toimuv eripära

11. Soo kui puhta vee reservuaar ja hinnaline loodusvara

Õppemeetodid:

Kasutatakse mitmesuguseid aktiivõppe meetodeid, näiteks õuesõpe, juhtumisuuringud, arutelud, grupitöö, rollimängud ja dilemmaprobleemide lahendamine. Osalejad esitlevad uurimistulemusi.

Õppimise tulemused

1. Osalejad oskavad valida laagripaigaks sobivat kohta (et see ei oleks avatud tuulele, vihmale, külmale), teha onni ja magamisalust
2. Osalejad oskavad valida sobiva lõkkekoha ja selle ette valmistada, lõket süüdata ning pärast lõke kustutada ja lõkkeaseme koha jäljed kaotada.
3. Osalejad hindavad looduse hoidmiseks ja kaitsmiseks tehtavaid pingutusi.
4. Osalejad oskavad ette valmistada laagriplatsi väliööbimiseks, teha onne ja magamisaset
5. Osalejad õpivad üle saama pimeduse kartusest ning oskavad paremini hinnata oma võimeid vabas looduses toime tulemisel. Saavad teada, et pimedas looduses on ka oma võlu
6. Osalejad oskavad kaotada inimtegevuse jälgi looduses

Õppe- ja kasvatusesmärkide täitmine (vastavalt Loodusainete ainekavale):

- tunneb huvi looduse vastu, huvitub looduse uurimisest ja loodusainete õppimisest
- oskab sihipäraselt vaadelda loodusobjekte, teha praktilisi töid ning esitada tulemusi
- omab teadmisi looduslikest objektidest ja nähtustest ning elusa ja eluta keskkonna seostest
- mõistab inimtegevuse ja looduskeskkonna seoseid, näitab üles empaatiat ümbritseva suhtes ning väljendab hoolivust ja respekti kõigi elusolendite suhtes
- rakendab teadmisi ja oskusi igapäevaelus

Grupi suurus

Kuni 25